Тест 6 | **Група Б** | **Име и презиме ученика:_____ Разред: _____**

1. Обележи фазе сукцесије бројевима од 1 до 4 према редоследу који пролази један екосистем након што услед великог пожара или вулканске ерупције не остане живог света у њему. ②

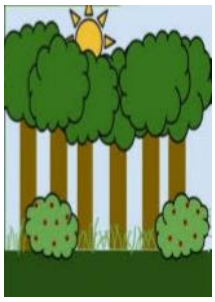

климаксна заједница

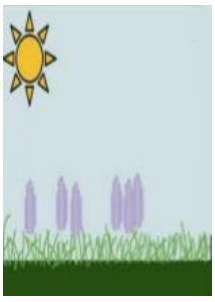

пионирска заједница

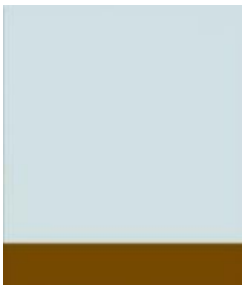

биолошки празан простор

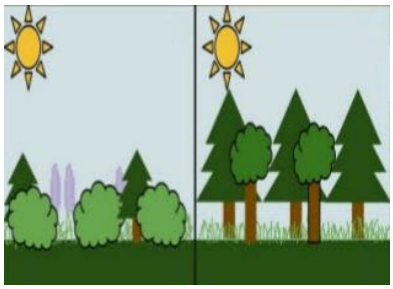

прелазна заједница

2. Наведене појмове разврстај у табелу поред одговарајућег описа који их дефинише. ③

конкуренција / микориза / мутуализам / азотофиксација / коменсализам / паразитизам

а)	облик односа у коме једна врста има корист, а друга штету	
б)	облик односа у коме учествују биљке и гљиве, где гљива својим хифама продире у ткиво корена многих врста дрвећа; на тај начин биљка лакше упија воду и минерале из земљишта, док гљива заузврат добија шећер и витамине	
в)	облик односа у коме једна врста има корист, а друга нема ни штету ни корист	
г)	облик односа у коме обе врсте имају велику корист	
д)	облик односа одређених бактерија са биљкама; у овом односу, биљка добија азот у облику минерала које може да користи, а бактерија добија шећере потребне за ћелијско дисање и раст	
ђ)	облик међусобног односа два организма исте врсте или различитих врста којима је за живот неопходан исти ресурс – простор, вода, храна...	

3. Појмове наведене у колони лево повежи са њиховим објашњењима из колоне десно уписујући одговарајуће слово на линију испред сваког појма. ②

1. _____ сукцесија
2. _____ произвођачи
3. _____ потрошачи
4. _____ мрежа исхране

а) организми који се хране аутотрофно

б) испреплетани ланци исхране у једном екосистему

в) повезаност организама односима исхране

г) организми који се хране хетеротрофно

д) процес смењивања различитих биоценоза на једном месту током времена

4. Ако је реченица тачна, заокружи слово Т, а ако је нетачна, заокружи слово Н. ③

а) Периодичне промене су неправилне промене које се одвијају на неколико година. **Т** **Н**

б) Најмања бројност неке популације назива се капацитет животне средине. **Т** **Н**

в) Одрживи развој омогућава наредним генерацијама да задовоље сопствене потребе. **Т** **Н**

г) У сталне природне ресурсе убрајамо угаљ и нафту. **Т** **Н**

д) Човекова небрига и експлоатација природе довеле су до губитка биодиверзитета. **Т** **Н**

ђ) Врсте које су карактеристичне за одређени екосистем другачије се називају алохтоне врсте. **Т** **Н**

5. Распореди наведене организме у табелу у зависности од тога ком току реке припадају. ③

липљен / штука / алпска планарија / кончасте зелене алге / поточна пастрмка / жабља ресина

Горњи ток реке	Средњи ток реке	Доњи ток реке

6. У табели су дати узроци, последице и одређени процеси који се одвијају у природи под негативним утицајем човека. Правилно је допуни, тако да се поред сваког процеса нађу његов узрок и последица. ③

Процес у природи	Узрок	Последица
уништавање озонског омотача	фреони који се налазе у дезодорансима, клима-уређајима, замрзивачима	
		спирање земљишта, нестанак вегетације; минерали из земљишта доспевају у реке и језера, где доприносе цветању воде и тровању водених токова
	сумпор-диоксид и оксиди азота	
ефекат стаклене баште		подизање нивоа мора и океана ће довести до нестанка великог броја острва и потапања приобалских градова

7. Распореди наведене организме у табелу у зависности од тога ком копненом екосистему Србије припадају. ④

европски рис / банатски соко / старопланинска болорија / каменике / цер / црни бор / велика саса / јазавац

Степа	Четинарска шума	Лишћарска листопадна шума	Планинске рудине

8. На основу наведених описа, препознај о којим појмовима је реч и упиши одговоре у празна поља у табели. (4)

а)	враћање врста на одговарајућа станишта на којима су оне већ постојале раније	
б)	коришћење неког природног ресурса (лов, риболов, сакупљање лековитих биљака...) интензитетом који превазилази могућност да се он обнови	
в)	еколошки назив за све оно што човек узима из природе за своје потребе и отпад који оставља за собом	
г)	ресурси који се могу самостално обнављати ако се не искоришћавају прекомерно (земљиште, пашњаци, ливаде и шуме)	
д)	стручни назив за врсте попут кита убице, дагњи или штитастог лишаја, које насељавају готово све континенте	
ђ)	назив за делове станишта које је човек изделио остављајући сувише мале површине под природним екосистемом	
е)	стратегија друштвеног развоја која подразумева коришћење природних ресурса на начин који не угрожава животну средину и не доводи у питање могућности будућих генерација да задовоље сопствене потребе	
ж)	нагомилавање тешких метала у организмима путем исхране	

9. Један од наведених организама не припада овој групи. Подвуци га, а затим образложи свој избор. (2)

цијанобактерија / детелина / водена папрат / азотофиксатори / човечја глиста / лишај

Овој групи не припада _____, зато што_____.

10. Наведене процесе који су карактеристични за кружење воде, угљен-диоксида и азота распореди у Венов дијаграм водећи рачуна о томе да су неки процеси заједнички. (4)
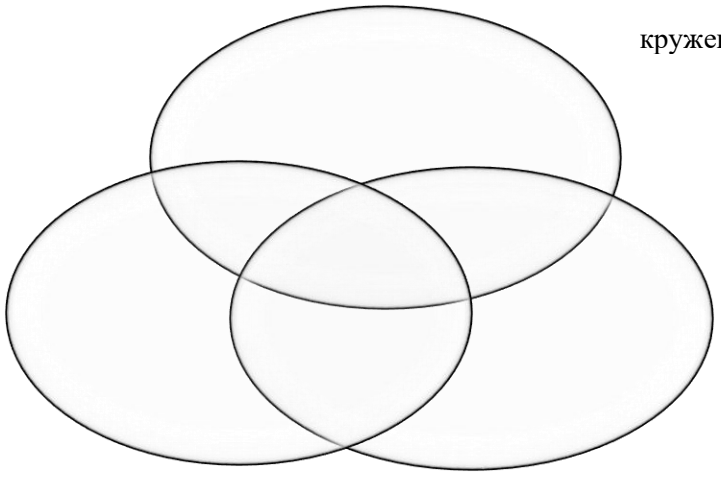
А – транспирација
Б – фотосинтеза
В – излучивање
Г – трулење
Д – азотофиксација
Ђ – испаравање
Е – дисање
Ж – исхрана